

Evaluatie Dudoc deelrapport I: Percepties van betrokkenen

De TU Eindhoven (ESOE) evalueert drie jaar de impact van Dudoc op diverse betrokkenen: scholen, de wetenschap, de onderzoekers en de vernieuwingscommissies. Men gaat na hoe het programma zich ontwikkelt en zal aanbevelingen doen voor een vervolgp programma dan wel soortgelijke programma's. Dit gebeurt op basis van interviews en een analyse van diverse documenten. Onlangs is het eerste deelonderzoek afgesloten met een rapport. Het deelonderzoek bevat een inventarisatie van de negentien onderzoeksvorstellen, de werkwijze en procedures van Dudoc. Ook wordt een eerste beschrijving gegeven van de impact van het programma vanuit de perceptie van de betrokkenen. Dit is een korte samenvatting.

Wat is Dudoc?

Het Dudoc-programma biedt negentien bètadocenten uit het voortgezet onderwijs de gelegenheid om te promoveren op een bètadidactisch onderwerp. De docenten werken drie dagen per week aan hun promotieonderzoek en werken twee of één dag(en) als docent op een middelbare school. Zij zijn voor hun promotieonderzoek verbonden aan een Nederlandse universiteit en hebben daar een eigen werkplek waar ook hun begeleiders aan verbonden zijn. De onderzoeken hebben een praktijkrelevant karakter, waarbij ingegaan wordt op fundamentele vragen. De onderzoeken zijn veelal ontwerpgericht.

Dudoc heeft een programmaraad, die een tender heeft doen uitgaan naar bètadidactische onderzoeksgroepen. Er konden voorstellen ingediend worden voor promotieonderzoek. De universiteiten die een gehonoreerd voorstel hadden ingediend, hebben vervolgens de kandidaten geselecteerd. In totaal zijn negentien participerende docent-onderzoekers geïnterviewd over hun ervaringen en bevindingen. De docent-onderzoekers volgen gedurende het traject een Dudoc-scholingsprogramma. Het scholingsprogramma introduceert de docent-onderzoekers in de academische wereld en helpt het hen op weg met onder andere een basispakket aan literatuur. Het scholingsprogramma beoogt ook bij te dragen aan het vormen van een Dudoc-community.

Ambitieuw programma

Uit de eerste deelstudie blijkt dat Dudoc een ambitieus promotieprogramma is. Het initiatief lijkt bij te dragen aan de verhoging van de aantrekkelijkheid van het docentenberoep door het realiseren van (andere) loopbaan- en ontwikkelingsperspectieven voor docenten. De concrete output lijkt op dit moment wat achter te blijven op de doelstellingen. De verwachting vooraf was dat de docent-onderzoekers zouden bijdragen aan de vernieuwing van het bètaonderwijs ter ondersteuning van de vakvernieuwingscommissies. Dat is momenteel niet de eerste focus van de docent-onderzoekers. Het aantal op te leveren publicaties lijkt wat minder dan beoogd. Wel worden er frequent congresbijdragen geleverd.

Alle docent-onderzoekers zijn enthousiast over Dudoc. De gecombineerde baan brengt positieve aspecten met zich mee, zoals de onderwijservaring die ingebracht wordt, de contacten in het onderwijsveld en de opgebouwde (vakinhoudelijke) kennis die de docent-onderzoekers bij de start van hun onderzoek inbrengen. Een aantal docent-onderzoekers geeft aan door Dudoc een betere docent te zijn. Ter illustratie enkele quotes:

“Ik heb het gevoel dat ik me dagelijks professionaliseer en dus veel nieuwe dingen leer.”

“Het levert een diepgang waarvan ik van tevoren geen weet had.”

“Vooral de koppeling van theorie en praktijk is uitermate boeiend.”

“De uitdaging om zowel les te geven als te toetsen hoe de lespraktijk kan worden verrijkt, is voor mij een enorme buitenkans.”

“Het onderzoek geeft me de mogelijkheid die ik zocht, namelijk naast het lesgeven me verder ontwikkelen binnen mijn vakgebied.”

“Ik vind het een voorrecht om lesgeven en onderzoek doen te mogen combineren”

Het combineren van een onderwijsbaan met een promotietraject is echter ook behoorlijk zwaar. De tijdsdruk is voor de meeste docent-onderzoekers hoog. Het gebrek aan een flexibele tijdsindeling vanwege de vaste onderwijsdagen, maakt een goede voortgang van het onderzoek moeilijk(er). Op dit moment is dan ook een zekere achterstand op de planning waar te nemen.

Scholing, school en universiteit

Het Dudoc-scholingsprogramma bevat positieve elementen zoals de literatuurbasis. Het ‘uniforme’ scholingsprogramma, dat circa zes dagen per jaar in beslag neemt, wordt door de promovendi wisselend ervaren, variërend van heel positief tot tijdrovend. De docent-onderzoekers maken graag gebruik van ‘scholing op maat’ zoals het raadplegen van experts of het bestuderen van literatuur, omdat zij dit in een zelf in te delen tijd kunnen realiseren. De Dudoc-community werkt bindend. De docent-onderzoekers hebben er de ruimte om te klankborden onder gelijkgestemden en bouwen relatief eenvoudig een netwerk op van bètadidactische onderzoekers. Vrijwel alle docent-onderzoekers vinden een goede aansluiting bij hun ‘nieuwe collegae’ binnen de academische omgeving, maar de promotiebegeleiding wordt niet altijd als positief ervaren.

De scholen en universiteiten hebben vrijwel geen contact in het kader van het Dudoc-programma. Het is de docent-onderzoeker die een intermediaire rol speelt tussen beide omgevingen. Promoveren is een vorm van professionele ontwikkeling die aansluit op het personeelsbeleid van de meeste participerende scholen. Echter, indien een school zelf een dergelijk traject zou moeten financieren, zou het niet plaats (kunnen) vinden. Vanuit de scholen is de interesse in het promotieonderzoek nog niet bijzonder groot. Collegae hebben er geen concrete beelden bij. De meeste scholen geven aan dat zij momenteel nog onvoldoende meerwaarde voor de school ervaren van het Dudoc-programma. Op de twee scholen waar de docent-onderzoekers de rol hebben als adviseur/expert binnen hun school, ervaart men dat duidelijk wel. Soms vindt er binnen een school een inbedding van het onderzoek plaats, bijvoorbeeld door opname in het curriculum van een nieuw ontwikkelde leerlijn.